

gg. dr. Brumen in Jurtela iz Ptuja. Pristop ima vsak odraščeni moški. Na zborovanje naj pridejo Andraševčani in sosedi v obilnem številu!

Usmiljen brat iz Gradca bode tekom teh dni v našem mestu pričel vsakoletno biro za njih bolnico. V ta namen obrača se predstojništvu bolnice do velečastitih mestijanov in prebivalcev našega mesta z iskreno prošnjo, bolnico z dobrodelnimi prispevki po zmožnosti podpirati.

Ustrelil se je te dni v Stari vasi pri Vidmu 18 letni mladenič, ker je mati nastrovala nekemu njegovemu »znanju«.

Notar v Ptuj Karol Filafero je začasno odstavljen. Po Spodnjem Štajerskem vzbujajo ta čin velikansko zanimanje.

Zupanom celjske okolice je bil zopet izvoljen veleposestnik gospod Matevž Glinšek v Gornji Hudiñji.

Kmetijsko društvo v Šmartna na Paki bo imelo 19. t. m. po večernicah v Zonbirtovih gostilni poučni shod, na katerem bode govoril g. Ivan Kač o kmečkem združenju in o uporabi umetnih gnojil. K obilni k. delezbi vabi uljudno odbor.

Kat. pol. društva za vranski okraj je tudi poslalo protest proti počenjanju besnih nemških radikalcev na Štajarskem radi imenovanja četrtega dež. šolskega nadzornika.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Martin pri Slov. Gradcu 30 K, Kamnica 4 K, Artiče K 730, Sv. Martin na Paki K 968, Razborje K 1045, Sevnica K 3575, Podčetrtek K 1895, Sv. Jedert K 10, Vitanje K 22, Sv. Ana na Krembergu K 2940, Marija Snežna K 29, Čadram K 16, Stari trg K 2410, Rožer Marija in Elizabeta K 4—.

Iz Celja Z dovoljenjem kn. šk. lavantinskega ordinarijata v Mariboru je č. g. kaplan Št. Pivec poslovenil sinodalno določbo za lavantinsko škofijo od leta 1896 »o cerkvenem petju in sveti glasbi!« Dne 22. februarja t. l. je imenovani gospod svoj prevod učencem zas. cerkveno-glasbene šole v Celju prečital in jasno razložil, da so vsi takoj spoznali važnost tega predmeta ter zvesto poslušali dve uri trajajoče predavanje. Določba sama ima primeren uvod in obravnava sledeče točke: 1. koralno petje, 2. figuralno petje, 3. orgle in drugi instrumenti, 4. petje pri liturgičnih in neliturgičnih opravilih in 5. sredstva, izboljšati cerkveno petje. — Od 1. majnika 1897 ima z drugimi vred tudi ta določba popolno veljavo, tako da je nobeden orglavec lavantinske škofije ne sme prezirati. S hvaležnim srcem zabeležimo to predavanje v spominsko knjigo našega mladega zavoda ter ponavljamo željo, naj bi se prevod te določbe prej kot prej tiskovno obelodanil kajti ta velevažni ukaz lavantinskega ordinarijata obseza skoraj vse, kar ima vedeti on, ki je čuvaj liturgične oziroma koralne glasbe.

Iz Žiče Najprisrčnejša zahvala se izreka slavnemu predstojništvu družbe sv. Mohora, za brezplačno priposlane knjige našemu bralnemu društvu, kakor tudi vlč. g. jubilantu župniku Zabukošek, kateri nam je kupil v okusnem zlatem okviru krasno podobo Slomška. Naš vlč. gosp. jubilant se s to podobo s hvaležnostjo spominja nepozabnega vladike, pod katerim je v prvič kot duhovni pomočnik v Vuzeñici služboval.

Družbi sv. Cirila in Metoda so mes. februarja t. l. poslali prispevkov p. n. gospoda in društva: Podružnica v Laškem trgu 39 K 40 vin. podružnica v Žalcu 76 K, podružnica v Ptuj 47 K, kapl. Dav. Roškar zbirko 14 K, vikar Cerjak v Mariboru zbirko 14 K, kapl. Melh. Zorko 7 K 90 vin., ženska podružnica v Ormožu 81 K 39 vin., podružnica v Rušah dohodek veselice 70 K, Solčavski župnik g. Mih. Schmid dar veselih gostovalcev 8 K, posojilnica v Brežicah 20 K, hranilnica in posojilnica v Ptuj 200 K, posojilnica v Mariboru 200 K, neimenovan po dražbi nabrano svoto na zabavi društva »Naprej« v Gradcu 8 K 30 vin.

Iz drugih krajev.

Francozi o Slovencih. Pariški list Paris-Nouvelles je prinesel za Slovence jako laškavo pisano notico o 1000 predstavi v ljubljanskem gledališču, ki se je pred kratkim vršila. Na kratko omenja tudi žalostno zgodovino Slovencev, sedanje naše narodne boje ter nas zadržuje prijateljstva francoskega naroda.

Državni zbor.

Na Dunaju, dne 5. marca.

Premogarska stavka.

Po daljši obravnavi so se vsi predlogi v zadevi premogarske stavke izročili socijalno političnemu odseku z naročilom, da ima ta do 12. marca zbornici poročati in potrebno nasvetovati. Ta odsek, obstoječ iz 48 članov, je sklenil po večini glasov: 1. izvoliti pododsek 12 udov; 2. poklicati na Dunaj lastnike premogokopov in 3. zaslopnike premogogarjev. To se je pokazalo neobhodno potrebno radi tega, da se slišijo različna mnenja osobito o tem, jeli mogoče brez škode za odjemalce premoga vpeljati Burno delo v premogokopih. Načelnikom pododseka je izvoljen bivši trgovinski minister dr. Bärenreither, levičar.

Razprava o Körberjevem govoru.

Ta razgovor se še vedno nadaljuje, ker hoče vsaka stranka označiti svoje stališče. Nemški levičarji so vsi povdarjali potrebo vpeljave nemškega državnega jezika. Wolf je že zopet trdil, da Avstrija razpade, če se nemščina ne vpelje kot državni jezik. Hudo je bičal levičarje Čeh dr. Stransky, a tudi ministerskega predsednika ostro prijel radi njegovih besedi: naj se na vse to pozabi, kar se je zgodilo. Da, pozabilo in odpustilo se bo; toda le takrat, če se popravi krivica, ki se je zgodila češkemu narodu. Dr. Stransky je prišel k besedi, ker mu je mesto prepustil dr. Ferjančič. V imenu štajerskih Slovencev je govoril v petek 2. marca dr. Gregorec ter našteval krivice, ki se godijo Slovcem na Štajerskem, Koroškem in Primorskem. Zahteval je, da se ima Slovcem na Koroškem in Štajerskem dati vse to, kar nemška manjšina na Češkem že zavziva: toraj razdelitev deželnega šolskega sveta, ces. kr. kmetijske družbe, cesarske namestnije; v slovenske zadeve se nimajo vtikati Nemci. Če se dajo vsakemu narodu njegove pravice, potem bo obstala Avstrija do konca sveta: Avstrija erit in orbe ulima. (Avstrija bo obstala nadalje na zemlji.) »Slov. Gosp.« bo objavil ta govor v celoti.

Večina državnega zbora.

Ker so Čehi začeli obstrukcijo, se je posebno med levičarji domnevalo, da je desnica že razbita. In res nismo več vedeli, hodijo li še Poljaki in nemški katoliki s Slovani ali ne. Ker je prejšnji prvi podpredsednik državnega zbora dr. Pientak postal minister za Galicijo in so levičarji zahtevali, da hočejo imeti svojega moža v predsedništvu zbornice ter imenovati za to mesto glasovitega sovražnika Slovanov: Pradeta, se je bilo bati, da se desnica razbije. Kajti Poljaki in katol. Nemci so bili pripravljeni glasovati za Pradeta. Čehi in kršč. slovanska narodna zveza so se pa tej nakani odločno ustavljali ter postavili svojega kandidata dr. Žačeka. Ta upor Slovanov je pomagal vsaj toliko, da se je skupni odsek desnice sešel in sklenil sledeče: naj se izvoli prvi podpredsednik izmed levičarjev; toda Pradeta desnica ne pripusti na podpredsedniški stol. Če se toraj tudi kdo drugi izmed levičarjev izvoli za podpredsednika, bomo Slovani na slabšem, kakor poprej. Kajti predsednik zbornice je Nemeč: katolik dr. Fuchs; drugi podpredsednik je Rumun Lupul; a novi podpredsednik naj bi bil zopet Nemeč. V predsedništvu zbornice toraj ne bo nobenega Slovan, čeravno je Slovanov ogromna večina v državi!

Prošnja za narodno ravnopravnost.

Dunaj, 3. marca 1900.

V seji 2. marca t. l. je vložil poslanec Žičkar več prošenj od raznih občin za narodno ravnopravnost na Spodnjem Štajarskem s sledečimi besedami:

»Visoka zbornica! Pri zadnjem zborovanju se je predložilo visoki zbornici mnogo prošenj od občin in političnih korporacij iz Spodnjega Štajarja glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Danes so zopet predložile sledeče občine peticije v tej zadevi:

1. Št. Andraž pri Polzeli, politični okraj slovenjegraški; 2. Škale, polit. okr. slovenjegraški; 3. Gomilsko; politični okraj celjski; 4. Žiče, polit. okraj celjski; 5. Sv. Benedikt, polit. okraj mariborski; 6. Pleterje, politični okraj brežiški; 7. Artiče, polit. okr. brežiški; 6. Sromlje, polit. okraj brežiški; 9. Iljaševce, polit. okraj Ljutomerski; 10. Jastrebec, polit. okraj ptujski; 11. Kog, polit. okraj ptujski; 12. Vitan, polit. okraj ptujski; 13. Vodrancei, polit. okraj ptujski.

Gospoda moja! Vi vidite, da slovensko prebivalstvo zahteva ustanovitev slovenskega vseučilišča. Ta zadeva je toraj gotovo jako važna.

Visoki zbornici se je pred preložitvijo državnega zbora pred božičem predložil postavni načrt, vsled katerega se ima ustanoviti v Ljubljani deželno nadsodišče za tiste pokrajine na Koroškem, Štajarskem in Kranjskem, koder prebivajo Slovenci. Ravno tiste občine, katere sem poprej naštel, zahtevajo tudi ustanovitev imenovanega nadsodišča v Ljubljani. Slednjič prosijo občine Vitan, Kog, Jastrebec in Vodrancei v političnem okraju ptujskem, da se

1. pri vseh političnih sodnijskih uradih po pokrajinah, na katerih prebivajo Slovenci, uraduje v slovenskem jeziku;

2. da se na železničnih postajah v slovenskih pokrajinah izklicujejo imena postaj v slovenskem jeziku;

3. da se za c. kr. pošne urade po slovenskih krajih napravijo pošni pečati in napisi v obeh jezikih.

»To so zahteve, katere se razumevajo same ob sebi in katerim bi se bilo moralo ugoditi že davno, ne da bi se čakalo, da bo prebivalstvo še posebej moralo za njih prositi. Prosim toraj, da se iz vsake skupine teh prošenj vsaj jedna ponatisne v steno grafičnem zapisniku današnje seje«.

Predlog se sprejme in ponatisnile so se prošnje: občine Škale za ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani; občine pri Sv. Benediktu za ustanovitev nadsodišča v Ljubljani in občine Vitana narodno ravnopravnost Slovencev.

Loterijne številke.

Gradec, 3. marca 1900. 72, 64, 21, 86, 8.

Dunaj, » » » 83, 26, 38, 14, 33.

Listnica uredništva: Č. g. župnik in kaplan v Sv. Lovrencu nad Mariborom: Potrjujemo, da dopisa iz Št. Lovrenca v 8. številki nista niti pisala niti doposlala. — Mnogim dopisnikom: Ker so naši stavci ustavili delo, nismo mogli tokrat vsega objaviti. Naj nam oprostijo! Prihodnjič bo zopet vse v redu.

Naročnike in dopisovalce

prosimo za to številko potrpljenja z nami, ako se ni vse zgodilo tako, kakor si želijo. Stavci naše tiskarne so včeraj ustavili delo in zato so nastale tudi za to številko našega lista marsiktere ovire. Toda vse se je poskrbelo, da bo prihodnjič zopet vse v redu.